

TRANSPARENTNOST KOMUNICIRANJA NACIONALNIH POZICIJA U VIJEĆU EUROPSKE UNIJE

Primjeri zemalja dobre prakse ističu se inkluzivnim procedurama oblikovanja nacionalnih pozicija i njihovog zastupanja u Vijeću Europske unije (u daljnjem tekstu: Vijeće), te pravovremenim i transparentnim komuniciranjem odluka prema nacionalnim parlamentima i javnosti.

ESTONIJA

Uoči sastanka Vijeća Europske unije, Vlada Estonije, odnosno resorni ministar koji će Estoniju predstavljati na sastanku Vijeća, objavljuje ključne informacije o sastanku na stranicama vlade (www.valitsus.ee). Dan prije sastanka objavljuju se detaljnije informacije i kontakt osoba.

Odmah nakon sastanka na stranicama se objavljuje izvještaj, a u slučaju kompleksnijih tema, koje imaju velik utjecaj na stanovništvo ministar se obraća sa detaljima.

Jednom godišnje Premijer objavljuje izvještaj o aktivnostima implementiranja politika EU.

Za komunikaciju Vladinih pozicija prema parlamentu odgovorni su (resorni) ministri koji uoči sastanka Vijeća predstavljaju i brane estonske pozicije pred Odborom za europske poslove (ELAK). Odbor donosi mišljenje o pripremljenim estonskim pozicijama uoči sastanka Vijeća kao i pozicijama vezanim za pravna pitanja/zakone EU. Služba za medije parlamenta (Riigikogu) informira javnost o radu Odbora.

Prilikom formiranja pozicija, Vlada u nekim slučajevima organizira *ad hoc* konzultacije sa relevantnim udrugama civilnog društva i sa građanima putem platforme za e-konzultacije: www.osale.ee.

Ostale institucije koje pružaju informacije građanima su: EU savjetnik za informiranje u Estoniji, Predstavništvo Europske komisije u Estoniji, Ured za informiranje Europskog parlamenta u Estoniji

DANSKA

Preliminarnu nacionalnu poziciju Danske formuliraju specijalizirani odbori sastavljeni od javnih službenika kojima predsjedaju ministri nadležni za temu kojima se odbor bavi na temelju prijedloga koji dođe na radne grupe u Vijeću EU. Ministar vanjskih poslova je u svim specijaliziranim odborima.

Odbor za EU, kojim predsjeda Ministar vanjskih poslova, razmatra teme uoči sastanka Vijeća, istovremeno s pregovorima na razini veleposlanika u Briselu.

The project 'Towards an open, fair and sustainable Europe in the world – EU Presidency Project 2019-2021' is funded by the European Union and implemented by the Finnish NGO platform for development Fingo, the Romanian platform FOND, the Croatian Platform CROSOL and CONCORD, the European NGO Confederation for relief and development.

Uoči sastanka Vijeća, Vladinu, odnosno nacionalnu poziciju formira Vladin odbor za vanjske poslove (sastavljen od ministara), nakon čega je je resorni ministar predstavlja predstavlja parlamentarnom odboru za europske poslove. Ukoliko Odbor ne odbije nacionalnu poziciju - za što je potrebna većina članova - pozicija je spremna za pregovore u Briselu.

Paralelno s procedurom u Danskoj, pregovori se odvijaju i u Briselu koje vodi Stalno predstavništvo. Pregovori se odvijaju na temelju mandata/“uputa“ koji sadrže nacionalnu poziciju, danske želje i zahtjeve u pregovorima.

Stranice stalnog predstavništva Danske u Briselu napominje kako su u proces osim ministarstava i parlamenta (Folketing) uključeni i relevantni NGO-i u fazi konzultacija.

FINSKA

Finska Vlada je ustavom obvezna informirati parlament (Eduskunta) o svim odlukama vezanim za EU (nacrtima zakona i drugim komunikacijama prema EU). U pripremi sudjeluju nadležna ministarstva i vladin ured za europske poslove. Vlada je obvezna komunicirati Parlamentu prijedloge EU bez odgode, odlučuje o sadržaju koji se komunicira prema EU i šalje ga parlamentu kao službeni dokument na Finskom i Švedskom. Veliki odbor i Odbor za vanjske poslove imaju ustavom neograničeno pravo biti obavještavan i tražiti od Vlade informacije o pripremanjima vezanim za poslove EU.

Tijekom pregovora u Vijeću, Vlada i ministri informiraju Veliki odbor i resorne specijalizirane odbore o promjenama u odnosu na predloženu poziciju. Prije i poslije sastavka Vijeća, Premijer izvještava Veliki odbor i odbor za vanjske poslove o dnevnom redu Vijeća, a Ministar vanjskih poslova o temama vezanim za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku.

Ministri se pojavljuju pred odborom u petak uoči sastanka Vijeća – svaki član odbora dobiva primjerak dnevnog reda Vijeća, očitovanje ministra o točkama dnevnog reda i poziciju Vlade koju će braniti. Članovi odbora mogu postavljati pitanja i sugerirati teme koje treba adresirati na sastanku Vijeća. Ako Vlada ne može zauzeti poziciju o nekoj temi, mora se obratiti parlamentu (Veliki odbor preuzima raspravu). Veliki odbor izdaje poziciju ili formiranje pozicije preuzimaju specijalizirani odbori – tako se oblikovane pozicije izdaju kao dokumenti parlamenta (dostupni na webu parlamenta) na oba službena jezika.

Nakon sastanka Vijeća – ministri odborima šalju pisano izvješće, a ministri koji su na Vijeću donijeli odluku koja se razilazi s ranije dogovorenom pozicijom, u izvješću moraju opravdati razloge promjene.

The project 'Towards an open, fair and sustainable Europe in the world – EU Presidency Project 2019-2021' is funded by the European Union and implemented by the Finnish NGO platform for development Fingo, the Romanian platform FOND, the Croatian Platform CROSOL and CONCORD, the European NGO Confederation for relief and development.

ŠVEDSKA

Premda Vlada predstavlja državu u Europskoj uniji, potrebna joj je podrška Parlamenta (Riksdag).

Prije sastanka Vijeća ministara u Vijeća EU, Vlada konzultira Odbor za europske poslove. Konzultacije s parlamentom, Odborom za europske poslove, završavaju dobivanjem „mandata“ – upute kojom bi se Vlada trebala voditi tijekom pregovora u Vijeću.

Vlada nije pravno obvezna ponašati se u skladu s „mandatom“ Odbora, no Odbor za Ustav od Vlade traži da razmotri stajališta Odbora i da opravda razloge u slučaju promjene stajališta, u suprotnom riskira gubitak povjerenja Parlamenta i glasanje o nepovjerenju Vladi.

IZVORI:

- https://www.valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/failid/government_communication_handbook_eng_13.09.2017.pdf
- <https://eu.um.dk/en/Info%20about%20Denmark%20and%20the%20EU/decision-procedure-in-denmark-and-the-eu/>
- https://www.eduskunta.fi/EN/euasiat/EU_lainsaadantoasiat/Pages/default.aspx
- https://www.eduskunta.fi/EN/lakiensaataminen/valiokunnat/suuri_valiokunta/Pages/default.aspx
- <https://valtioneuvosto.fi/en/government/eu-affairs>
- <https://valtioneuvosto.fi/en/rinne/government-programme/government-communications-strategy/values-in-government-communications>
- <https://www.riksdagen.se/?ReturnUrl=%2fen%2fcommittees%2fthe-committee-on-european-union-affairs%2f>

The project 'Towards an open, fair and sustainable Europe in the world – EU Presidency Project 2019-2021' is funded by the European Union and implemented by the Finnish NGO platform for development Fingo, the Romanian platform FOND, the Croatian Platform CROSOL and CONCORD, the European NGO Confederation for relief and development.